

Projekt razvoja sustava socijalne skrbi

Komponenta 1: Poboljšanja u pružanju socijalnih usluga

Voditeljica: Ana Butković

Novi Vinodolski, 22. - 23. 11. 2010.

Slabosti sadašnjeg sustava socijalne skrbi

- pretjerana centralizacija sustava,
- pretjerana institucionalizacija sustava,
- slaba informiranost potencijalnih korisnika o socijalnim pravima,
- nedovoljno utemeljeni i promjenjivi kriteriji za utvrđivanje, provedbu i evaluaciju različitih mjera,
- nedovoljno razvijena preventivna i aktivna funkcija sustava,
- netransparentnost;
- manjkava informacijska i znanstvena podloga o socijalnoj situaciji.

Cilj reorganizacije sustava socijalne skrbi u RH

Stvoriti sustav koji je:

- usredotočen na korisnika,
- vođen ishodom,
- jednostavan za korisnike.

Vođen načelima koji nalažu:

- pomoć korisnicima da se u što većoj mjeri oslanjaju sami na sebe kroz pružanje učinkovitih socijalnih usluga,
- osiguranje jedinstvenog pristupa kvalitetnim i relevantnim socijalnim uslugama,
- pojednostavljivanje i smanjivanje ciljanih programa socijalne pomoći, osnaživanje fiskalne održivosti i uvođenje poticaja za rad primateljima naknada.

I komponenta: Poboljšanja u pružanju socijalnih usluga

- *Cilj: poboljšati cjelokupni sustav pružanja socijalnih usluga u Hrvatskoj - provođenjem:*
  - deinstitutionalizacije,
  - decentralizacije,
  - prevencije,
  - reintegracije korisnika u zajednicu,
  - standarda kvalitete socijalnih usluga,
  - reorganizacije rada centara za socijalnu skrb,
  - razvoja inovativnih modela pružanja usluga koje će se provoditi na razini lokalne zajednice i biti usmjerene na osobe u socijalnoj potrebi

Socijalne usluge (sadašnje stanje)

- pružaju se najvećim dijelom kroz smještaj u domove socijalne skrbi i kroz druge usluge u zajednici, gdje usluge u domovima prevladavaju;
- u prosincu 2009. godine **27.994** osobe bile su smještene u državne i nedržavne domove;
- u udomiteljske obitelji bilo je smješteno 5.105 osoba;
- starije i nemoćne osobe, te osobe s invaliditetom i djeca pripadaju najvećoj skupini korisnika;
- standard usluga koje se pružaju nije uvijek zadovoljavajući;

- nedovoljna ponuda alternativnog oblika dnevne skrbi koja bi bila učinkovitija i jeftinija od one u domovima;
- proces deinstitutionalizacije je spor i ometan nedostatkom alternativnih pružatelja socijalnih usluga i nepostojanjem strukturnih poticaja za pronalazak i uporabu tih alternativnih mogućnosti skrbi;
- nadzor i kontrola instrumenata za osiguranje kvalitete i poboljšanje kvalitete su slabi;
- postavljeni standardi uglavnom su usredotočeni na tehničke aspekte pružanja socijalnih usluga.

Reformirani sustav socijalne skrbi u području socijalnih usluga:

- uspostaviti će organizaciju planiranja i pružanja socijalnih usluga na razini županije, na modelu koordiniranog rada županijskog centra za socijalnu skrb i njegovih podružnica u županiji, jedinica lokalne i regionalne samouprave i organizacija civilnog društva;
- županijski centar za socijalnu skrb preuzet će vodeću ulogu u planiranju i nadzoru nad svim vrstama socijalnih usluga

I Komponenta:

Završene projektne aktivnosti
(30.09.2009.)

- Polazno istraživanje i praćenje (snimka postojećeg stanja)
- Program za inovacije i učenje
- Studijsko putovanje u Latviju, Litvu i Veliku Britaniju
- Socijalno planiranje i izrada glavnog plana
- Standardi kvalitete u socijalnim uslugama
- Uspostava ureda sve na jednom mjestu
- Metodološki centri

I Komponenta: Prihvaćeno . .

- **Program za inovacije i učenje,**
- **Socijalno planiranje,**
- **Standardi kvalitete u socijalnim uslugama,**
- **Uspostava ureda sve na jednom mjestu (nova organizacija rada centra za socijalnu skrb).**

Program za inovacije i učenje

Cilj Programa za inovacije i učenje je poticati i pružati potporu razvoju inovativnih modela pružanja usluga koje će se provoditi na razini lokalne zajednice i biti usmjerene na osobe pogođene socijalnim problemima.

Program za inovacije i učenje

Održana dva kruga natječaja (2007. i 2008. godine) putem kojih su financirana 34 projekta u ukupnom iznosu od 26.971.863,68 kn

PRIJAVITELJ	BROJ PROJEKATA
CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB	3
DOMOVI SOCIJALNE SKRBI	11
NEVLADINE UDRUGE	20
OSTALI	0
UKUPNO	34

Program za inovacije i učenje

Projektima su obuhvaćene slijedeće kategorije korisnika:

- **starije i nemoćne osobe,**
  - **osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem,**
  - **osobe s psihičkim smetnjama,**
  - **djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi,**
  - **djeca i mladi s poremećajima u ponašanju,**
  - **socijalno ugroženi i isključeni,**
  - **nacionalne manjine...**
- **tijekom provedbe projekta različite usluge dobilo je oko 30 000 korisnika.**

Sadašnje stanje

- projektne aktivnosti ILP programa nastavljene su i nakon isteka financiranja sukladno danim izjavama o održivosti projekta;
- veći dio financira se sredstvima gradskih i županijskih proračuna;
- proširen krug primatelja usluga u zajednici.

Socijalno planiranje

Cilj:

- pružiti pomoć u razvoju alata (mehanizma) koji bi pomogli centrima za socijalnu skrb u planiranju pružanja socijalnih usluga u skladu s Vladinom politikom za prevenciju, deinstitutionalizaciju, reintegraciju i uključivanje.

Dobiveni rezultati u pilot županijama

1. "Inventura" – procjena stanja
2. Procjena potreba
3. Glavni (Master) plan
4. Plan aktivnosti
5. Mehanizam za planiranje
6. Paket stručne izobrazbe (priručnik)
7. Radionica za nositelje interesa

Socijalno planiranje

Do sada učinjeno:

1. Izrađeni socijalni planovi za tri pilot županije (Vukovarsko-srijemska, Zadarska, Splitsko-dalmatinska)- u okviru trajanja Projekta
2. Izrađeni socijalni planovi za još tri županije (Zagrebačka, Koprivničko-križevačka i Virovitičko- podravska županija)
3. Pri završetku je izrada socijalnih planova za još 4 županije do kraja 2010. godine (Šibensko-kninska, Ličko-senjska, Sisačko-moslavačka i Karlovačka)

Aktivnosti koje slijede...

- izrada Socijalnih planova za preostalih 10 županija u RH i Grada Zagreba;
- praćenje provođenja do sada izrađenih županijskih planova

Standardi kvalitete socijalnih usluga

- izrađeni temeljem pilotiranja u 5 ustanova socijalne skrbi i jednoj udruzi,
- standardi su osnova za mjerenje kvalitete socijalnih usluga
- osiguravaju trajno poboljšanje kvalitete usluga
- instrument su za licenciranje pružatelja usluga socijalne skrbi
- dana 7. prosinca 2009. godine donesena je Odluka o standardima kvalitete socijalnih usluga u djelatnosti socijalne skrbi za pružatelje usluga socijalne skrbi
- započeto je uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga u svim ustanovama socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska

Broj	Standardi kvalitete
	Usmjerenost prema korisniku
1	DOSTUPNOST INFORMACIJA
2	DOSTUPNOST USLUGA
3	POVEZIVANJE I SURADNJA (održavanje socijalnih mreža)
4	PROCJENA I PLANIRANJE
	Zaštita prava
5	ODLUČIVANJE I SAMOODREĐENJE
6	PRIVATNOST I POVJERLJIVOST
7	SIGURNOST OD ISKORIŠTAVANJA
8	PRIGOVORI I ŽALBE
	Rukovođenje i upravljanje
9	RUKOVOĐENJE
10	UPRAVLJANJE
11	OSIGURAVANJE POTREBNOG OSOBLJA
12	RAD VOLONTERA, STUDENATA NA PRAKSI I VJEŽBENIKA
	Okoliš
13	PRISTUPAČNOST OKOLIŠA
14	UVJETI PRILAGOĐENI KORISNICIMA
15	ZDRAVLJE, SIGURNOST I ZAŠTITA

	Dodatni standardi za skrb izvan vlastite obitelji -djeca i mladi do 21. godine života
1	PRIJEM I OTPUST
2	ODNOS PREMA DJECI I MLADIMA
3	RAZVOJ I OBRAZOVANJE DJECE I MLADIH
4	ZDRAVLJE, PREHRANA I DOBROBIT DJECE I MLADIH
5	RESTRIKTIVNI POSTUPCI – DJECA I MLADI
	Dodatni standardi za skrb izvan vlastite obitelji - odrasle osobe
1	PRIJEM I OTPUST
2	ODNOS PREMA KORISNICIMA USLUGA
3	AUTONOMIJA I SAMOSTALNOST
4	ZDRAVLJE, PREHRANA I DOBROBIT ODRASLIH OSOBA
5	RESTRIKTIVNI POSTUPCI – ODRASLE OSOBE

Provedba standarda kvalitete obuhvaća sljedeće postupke:

- Donošenje odluke pružatelja usluga o uvođenju standarda kvalitete i imenovanje voditelja i članova tima za kvalitetu
- Obuku pružatelja usluga (tima za kvalitetu)
- Proces samoprocjene pružatelja usluga
- Izradu izvješća o usklađenosti sa standardima kvalitete
- Izradu plana poboljšanja kojim će se definirati aktivnosti, rokovi i odgovorne osobe
- Provedbu plana poboljšanja
- Proces provjere i procjene objektivnosti izvješća od nadležnih tijela za praćenje provedbe standarda kvalitete
- Podršku u procesu uvođenja kvalitete
- Pripremu za vanjsku reviziju
- Obaveze i rokovi vezani uz uvođenje standarda kvalitete

Aktivnosti koje slijede...

- uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga u ustanove drugih osnivača i pružatelja usluga (OCD, udomiteljske obitelji i dr.);
- priprema za vanjsko vrednovanje

Ured sve na jednom mjestu (reorganizacija rada centra za socijalnu skrb)

- osigurava pružanje velikog broja različitih socijalnih usluga svim skupinama korisnika socijalnih usluga (siromašnim osobama, djeci i mladima, obiteljima, osobama s invaliditetom, psihički bolesnim osobama, odraslim osobama)

Ured sve na jednom mjestu

Cilj "ureda sve na jednom mjestu"

- korisnicima što više olakšati ostvarivanje prava na novčane pomoći i socijalne usluge (sukladno Europskoj socijalnoj povelji i preporuci Vijeća Europe)

Ured sve na jednom mjestu

Koncept „ureda sve na jednom mjestu“

- zagovara ideju prema kojoj bi korisnici usluga trebali moći zadovoljiti sve svoje potrebe na jednom mjestu i u jednom trenutku, na način da samo jednom daju svoje osobne podatke
- usmjerenost centara za socijalnu skrb na korisnike;
- učinkovitost u pružanju kvalitetnih socijalnih usluga

Ured sve na jednom mjestu

Strukturalna promjena odnosi se na:

- **“reorganizaciju”** odjela općeg socijalnog rada
- **osnivanje novih odjela:**
  - prijemnog ureda
  - odjela za novčane naknade
  - odjela za djecu, mladež i obitelj
  - odjela za odrasle osobe

Ured sve na jednom mjestu

Kvalitativna promjena

- vodeća uloga socijalnog radnika: koordinator/voditelj provedbe individualnog plana skrbi;
- timski pristup radu;
- modernizacija prakse socijalnog rada kroz uvođenje standarda kvalitete (aktivna uloga korisnika);

Ured sve na jednom mjestu

Do sada učinjeno:

- dana 7. prosinca 2009. godine donesena je Odluka o uvođenju nove organizacije rada centra za socijalnu skrb i podružnice – Ured sve na jednom mjestu
- uveden novi model u 19 centara za socijalnu skrb

Ured sve na jednom mjestu

Učinci navedenog pristupa

- Prilagođavanje usluga individualnim potrebama korisnika;
- Partnerski odnos u kojemu korisnici usluga imaju aktivnu ulogu u utvrđivanju vrste usluga koje primaju
- Povećana odgovornost korisnika i davatelja usluga
- Povećano korištenje lokalnih resursa
- Sistematsko identificiranje nepokrivenih potreba/iznalaženje novih resursa/kreiranje novih usluga

Aktivnosti koje slijede...

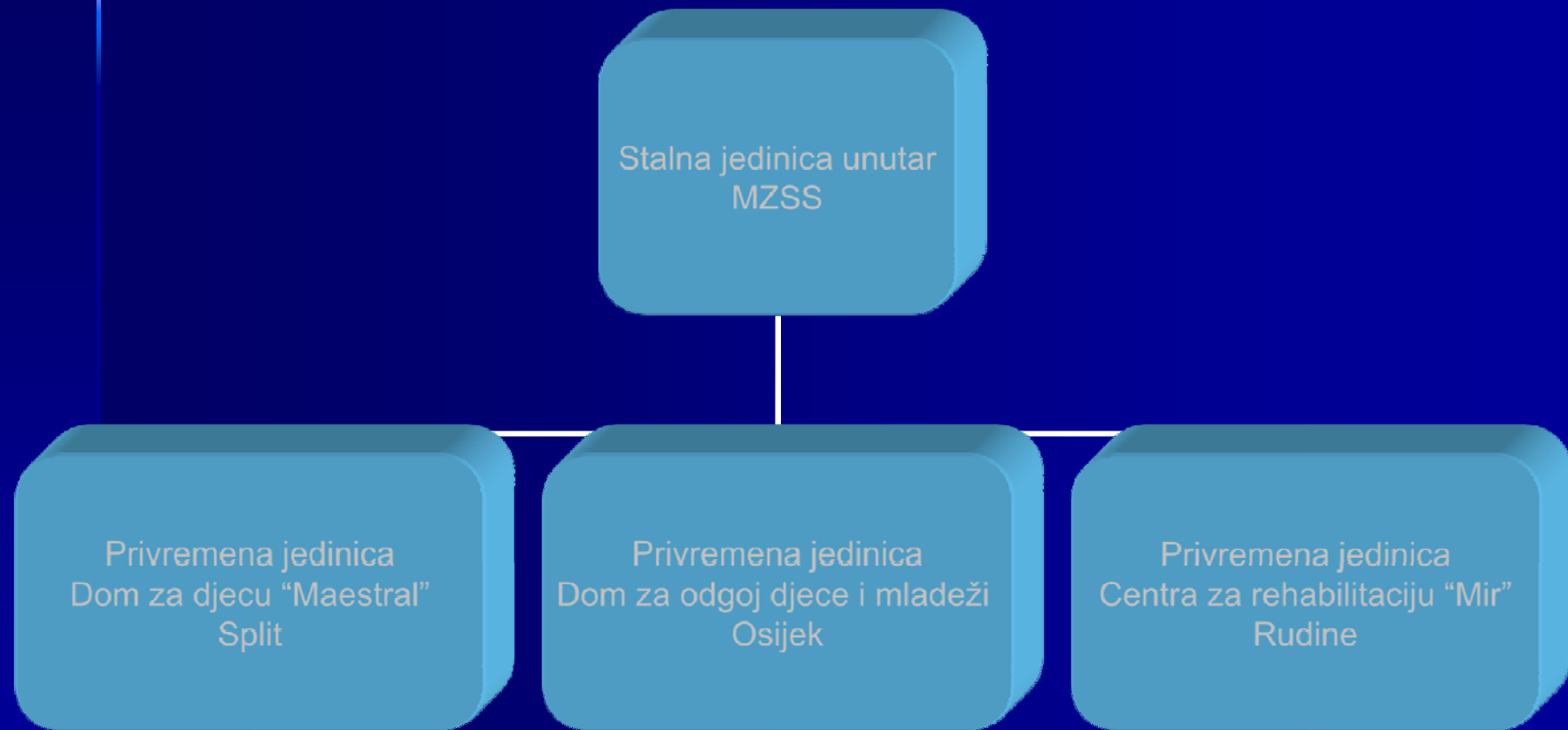
- uvođenje nove organizacije u sve centre za socijalnu skrb i usklađivanje općih akata;
- izrada smjernica za individualno planiranje;
- uvođenje supervizije psihosocijalnog rada;
- stručno usavršavanje (obuka za provođenje administrativne supervizije, komunikacijske vještine i dr.).

Metodološki centri

- **aktivnosti provode postojeće ustanove socijalne skrbi koje pružaju usluge svojim korisnicima**
- **kvalitetnim radom, svojom izvrsnošću pomažu drugim, sličnim ustanovama u zemlji**
- **aktivno razvijaju različite metode rada s korisnicima**
- **aktivno koordiniraju razvoj dobre prakse u svom području i prenose je drugima**

Metodološki centri

Do sada učinjeno

Metodološki centri

Slijedi

Donošenje odluke o načinu daljnjeg rada metodoloških centara, nakon usklađivanja sa standardima kvalitete.

Zahvaljujem na pozornosti!